

4.4.2022

Sosiaali- ja terveysministeriö
kirjaamo.stm@gov.fi

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi potilasturvallisuuden varmistamisesta terveydenhuollon työtaistelun aikana

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri kiittää mahdollisuudesta lausua lakiesityksestä potilasturvalaiksi.

HUS toteaa, että potilasturvallisuus on HUSin erikoissairaanhoidon yksiköissä vaaranutun Tehyn ja SuPerin työtaistelun vuoksi 1.4.2022 klo 6.00 alkaen.

Tehy ja SuPer ovat yhteisellä ilmoituksellaan ilmoittaneet lakon alaisesta henkilökunnasta suojelutyöhön osallistuvien lukumäärän toimipisteittäin. Järjestöjen suojelutyöhön lakon aikana osoittama henkilöstömäärä on huomattavasti vähäisempi kuin työnantajan esittämä tarvittava vähimmäismäärä. Tämä suojelutyön määrä ei vastaa työtaisteluilmoituksessa kuvattua toimintaa ja on täysin riittämätön valtaosassa työyksiköitä turvaamaan ympärivuorokautinen välttämätön toiminta. Hoitajajärjestöjen suojelutyöhön osoittamalla henkilöstömäärällä HUSissa ei pystytä turvaamaan sairaalassa olevien potilaiden ja sinne päivystyksellisesti tai kiireellisesti hakeutuvien potilaiden henkeä ja terveyttä. Tähän liittyen HUS korostaa, että sillä työnantajana ei ole ollut mahdollisuutta eikä juridista oikeutta etukäteen selvittää mahdollisen järjestöihin kuulumattoman ja työhön osallistuvan henkilökunnan määrää.

HUS on työnantajana antanut järjestöjen käyttöön tarkat arviot kriittisten toimintojen turvaamiseen tarvittavasta henkilöstöresurssista koskien kaikkia hoitoyksiköitä. Töissä olevan henkilökunnan määrääminen tehtäviin, jotka eivät kuulu heidän normaaliin työkuvaansa, voisi itsessään muodostua potilasturvallisuutta vaarantavaksi mahdollisen virheellisen toiminnan vuoksi. Lisäksi tarvittavat perehdytystoimet eivät joka tapauksessa mahdollista nopeita henkilökunnan sisäisiä tehtävänsiirtoja erityisvaativassa kirurgiassa ja esim. syöpähoidoissa. Muiden sairaanhoitopiirien sairaaloiden kyvykyys vastaanottaa välitöntä ja kiireellistä hoitoa vaativia HUSin potilaita on huomattavan rajallinen, joten tällä ei ole odotettavissa oleellista vaikutusta tilanteeseen. Ulkoistetun ostopalvelutoiminnan ja palvelusetelien käytöstä ei ole apua erikoissairaanhoitoa päivystyksellisesti tai kiireellisesti vaativien potilaiden (mm. elinsiirrot)

4.4.2022

hoidossa, erityisesti huomioiden toiminnan 24/7 vaatimukset ja näiden toimintojen rajalliset resurssit jo normaalissakin tilanteessa.

Viittaamme STM:n ohjekirjeeseen 29.3.2022 (STM:n ohjekirje lakkoon varautumisesta ja sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden turvaamisesta häiriötilanteessa VN/7780/2022): "Sosiaali- ja terveysministeriö kehottaa aluehallintovirastoja valvovana viranomaisena pitämään yhteyttä alueensa palvelujärjestelmään ja huolehtimaan, että lakkoon ja sen edellyttämiin toimenpiteisiin on alueellisesti varauduttu ja että asiakas- ja potilasturvallisuus sekä välttämättömät palvelut voidaan väestölle turvata". Olemme pyrkineet varautumaan kaikkiin käytettävissämme olevin keinoin alkavaan työtaisteluun, mutta emme kykene tämänhetkisessä tilanteessa varautumaan käytettävissä olevin henkilökuntaresurssein siten, että asiakas- ja potilasturvallisuus sekä välttämättömät erikoissairaanhoidon palvelut voidaan turvata HUS-alueen väestölle.

HUS esittää lakiesitystä muutettavaksi siten, että potilasturvatyöhön kutsuttava työtaisteluun osallistuva terveydenhuollon ammattihenkilö on potilasturvallisuuden vähimmäistason ylläpitämiseksi tarvittaessa osoitettavissa määräaikaaisesti työskentelemään muussa kuin omassa normaalissa toimintayksikössään ammattitaitoaan vastaavissa tehtävissä.

Markku Mäkijärvi
johtajaylilääkäri

Veli-Matti Ulander
vs. hallintoylilääkäri